

Virsraksts: Tiesas pienākums paziņot apsūdzētajam par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā

Tēze: No Kriminālprocesa likuma 559.panta izriet, ka par lietas iztiesāšanas rakstveida procesā laiku un vietu, tiesas sastāvu, tiesībām 7 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, nolēmuma pieejamības dienu ir jāpaziņo apsūdzētajam. Apelācijas instances tiesa, izskatot lietu rakstveida procesā un nepaziņojot par to apsūdzētajam, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 72.panta trešajā daļā noteiktās apsūdzētā tiesības.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Senāta Krimināllietu departamenta

2009. gada 5. novembra

LĒMUMS

Lietā SKK – 597/2009

(Krimināllieta Nr. 11150007109)

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments šādā sastāvā:

senatore referente A.Nusberga,

senators A.Freibergs,

senators V.Čiževskis

izskatīja rakstveida procesā lietu sakarā ar apsūdzētā S.J. kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2009.gada 19.augusta lēmumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Ventspils tiesas 2009.gada 18.jūnija spriedumu

S.J., personas kods [..],

atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem un ar policijas kontroli uz 2 gadiem;

pēc Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 5.punkta ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem un ar policijas kontroli uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības noteikts, iekļaujot vieglāko sodu smagākajā, brīvības atņemšana uz 3 gadiem un ar policijas kontroli uz 2 gadiem.

Lietā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 125.panta otrās daļas 5.punkta vēl notiesāts R.M.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu S.J. notiesāts par to, ka viņš personu grupā ar R.M. izdarījis rupju sabiedriskā miera traucēšanu, kas izpaudusies acīmredzamā necieņā pret sabiedrību, vispārpieņemto uzvedības normu ignorēšanā, cilvēku miera traucēšanā un miesas bojājumu nodarīšanā cietušajam (huligānisms), kā arī personu grupā ar R.M. nodarījuši cietušajam tīšu vidēja smaguma miesas bojājumu un tīšu smagu, dzīvībai bīstamu miesas bojājumu.

Šādas S.J. darbības pirmās instances tiesā kvalificētas pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 125.panta otrās daļas 5. punkta.

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību bija iesniedzis apsūdzētais S.J., lūdzot atcelt spriedumu daļā par viņam noteikto sodu. Lūdzis noteikt nosacītu sodu.

Izskatot lietu rakstveida procesā apelācijas kārtībā, Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija ar 2009.gada 19.augusta lēmumu pirmās instances tiesas spriedumu atstājusi negrozītu.

Par apelācijas instances lēmumu apsūdzētais S.J. iesniedzis kasācijas sūdzību. Kasators norāda, ka apelācijas instances tiesa pārkāpusi viņa kā apsūdzētā tiesības. Viņam nav paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī nav paziņots apelācijas sūdzības izskatīšanas datums, liedzot tiesības personīgi piedalīties tiesas sēdē un tiesības uz aizstāvību.

Papildus S.J. kasācijas sūdzībā norāda, ka apelācijas tiesa, nosakot viņam sodu, nav ņēmusi vērā cietušā viedokli, viņa, S.J., raksturojumu no darba vietas un faktu, ka viņam jāmaksā kredīts.

Izskatījis krimināllietas materiālus rakstveida procesā, apsvēris apsūdzētā S.J. kasācijas sūdzības motīvus, Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesas nolēmums pilnībā jāatceļ un lieta jānosūta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Senāta Krimināllietu departaments uzskata, ka Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmums atceļams sakarā ar būtiskiem Kriminālprocesa likuma normu pārkāpumiem, kas noveduši pie nelikumīga nolēmuma.

Krimināllietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesa, izskatot lietu rakstveida procesā un nepaziņojot par to apsūdzētajam S.J., pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 72.panta trešajā daļā noteiktās apsūdzētā tiesības.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 72.panta trešās daļas 2., 3., 4. un 5.punktu, ja apelācijas instances tiesā sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā, apsūdzētajam ir tiesības iesniegt iebildumus pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā, pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, saņemot informāciju par sūdzības izskatīšanas kārtību un nolēmuma pieejamības dienu, atsaukt savu vai aizstāvja sūdzību.

2009.gada 7.augustā apelācijas instances tiesa pieņēmusi lēmumu krimināllietu S.J. apsūdzībā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 125.panta otrās daļas 5.punkta iztiesāt rakstveida procesā, nolēmusi izskaidrot, ka apsūdzētajam ir tiesības 7 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, kā arī iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, nolēmusi lēmumu nosūtīt apsūdzētajam S.J. un citiem lietas dalībniekiem. No lietas materiāliem redzams, ka apgabaltiesa paziņojumu un lēmumu par krimināllietas iztiesāšanu rakstveida procesā apsūdzētajam S.J. sūtījusi - norādot adresi [..], Ventspilī. Šos dokumentus tiesa saņēmusi atpakaļ ar norādi, ka adresāts ir cietumā. Atkārtotu paziņojumu apsūdzētajam S.J. apgabaltiesa nav sūtījusi.

Senāta Krimināllietu departaments konstatē, ka no pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka apsūdzētajam S.J. šajā tiesas sēdē drošības līdzeklis grozīts - no nodošanas policijas uzraudzībā uz apcietinājumu un viņš apcietināts tiesas sēdē.

No lietas materiāliem redzams, ka pirmās instances tiesa S. J. paredzētos sūtījumus sūtījusi uz Liepājas cietumu. Arī apelācijas sūdzība un apelācijas sūdzības papildinājumi saņemti no Liepājas cietuma.

No Kriminālprocesa likuma 559.panta izriet, ka par lietas iztiesāšanas rakstveida procesā laiku un vietu, tiesībām 7 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, nolēmuma pieejamības dienu ir jāpaziņo apsūdzētajam.

Apelācijas instances tiesa nav izpildījusi šo likuma prasību un Kriminālprocesa likuma 559.panta pārkāpumu Senāta Krimināllietu departaments konkrētā lietā atzīst par būtisku pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Senāta Krimināllietu departaments pārējās kasācijas sūdzībā izteiktās prasības neizskata, jo tiesas nolēmums tiek atcelts jau iepriekš minēto iemeslu dēļ. Lietas jaunā izskatīšanā tiesai jāievēro materiālās un procesuālās tiesību normas.

Pamatojoties uz minēto un vadoties pēc Kriminālprocesa likuma 585., 587. panta, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments

n o l ē m a

Atcelt Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2009.gada 19.augusta lēmumu, lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.